НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Збірник тез доповідей

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ОСОБЛИВИХ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ: ПОТОЧНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

«ТОМ 2»

19 березня 2026 року

Актуальні проблеми діяльності складових сектору безпеки і оборони України в умовах особливих правових режимів: поточний стан та шляхи вирішення: тези ІІІ Міжнародної науково практичної конференції (19 березня 2026 року). Харків: Вид-во НАНГУ, 2026. 463 с.

Видання містить тези доповідей ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми діяльності складових сектору безпеки і оборони України в умовах особливих правових режимів: поточний стан та шляхи вирішення», яка відбулась 19 березня 2026 року. Організатор конференції Національна академія Національної гвардії України.

Рекомендовано до видання вченою радою
Національної академії Національної гвардії України (рішення №5 від 19.03.2026)

© Національна академія Національної гвардії України, 2026

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ № 3
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БУДІВНИЦТВА ТА ОПЕРАТИВНОГО ЗАСТОСУВАННЯ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ОСОБЛИВИХ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ»

Альбощій О. В. Підвищення адаптивності системи логістичного забезпечення військової частини як напрям її розвитку 20

Бакутін Є. І. Національна поліція: взаємодія з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони 22

Біленко О. І. Шляхи підвищення ймовірності ураження цілі при боротьбі з БПЛА на коротких відстанях..... 24

Біленко О. І., Асанов Д. С. Модель виконання вогневого завдання з обмеженням щодо ураження сторонніх осіб снайпером сил безпеки..... 26

Біленко О. І., Шабатура С. О. Методика визначення сили віддачі автоматичної зброї..... 28

Бондаренко О. Г. Концепція проєктного менеджменту у стратегічному плануванні будівництва національної гвардії україни у сучасних умовах 30

Бєлай С. В., Зінков Я. В. Сутність інформаційно-психологічних операцій противника..... 32

Васильєв А. Ю., Грабовський А. В., Богач А. С., Ткачук М. А., Рікунов О. М., Льозний О. С., Коба А. М. Стійкість бронекорпусів легкоброньованих машин до дії кінетичних, фугасних боєприпасів та надлишкового тиску ударної хвилі ..35

Грабовський А. В., Льозний О. С., Коба А. М., Троценко В. В., Рікунов О. М. Рохрахунково-екпериментальні дослідження міцності, жорсткості, захищеності та динамічної збудливості бронекорпусів легкоброньованих машин..... 36

Горбачевський С. С. Проблемні питання наукового дослідження стійкості системи прикордонного контролю у пунктах пропуску через Державний кордон України з державами-членами європейського союзу 37

Грінченко В. В., Дегалюк М. А. Актуальні проблеми діяльності складових сектору безпеки і оборони України в умовах особливих правових режимів..... 39

Данько В. В. Науково-концептуальні засади взаємодії Національної гвардії України зі складовими сектору безпеки у сфері громадської безпеки 40

Датчук Д. А., Луговський І. С. Аналіз чутливості інтегрального показника спроможності системи розвідувального забезпечення до змін компонентів..... 42

Круть П. П., Ващенко І. В., Стаднік А. В. Концепція когнітивної війни та її впровадження у сучасну українську військову освіту 326

Кузь Ю. М., Могильний О. О. Адаптація курсу лідерства до бойового досвіду підрозділів сил безпеки і оборони України..... 327

Курило О. І., Нагорний М. О. Психолого-педагогічні проблеми у вищих військових навчальних закладах зі специфічними умовами навчання..... 329

Литвинська Т. Ю. Переклад військової лексики в умовах особливих правових режимів: проблеми та стратегії..... 331

Литовченко А. О. Підходи до системи професійної військової освіти в Україні..... 333

Ліхтанська А. О. Пріорітети вдосконалення військових освітніх програм як складової професійної військової освіти в умовах євроатлантичної інтеграції 335

Логвін А. О., Котляров Р. В. Цифрова трансформація підготовки майбутніх офіцерів в реаліях сьогодення..... 337

Лук'яненко В. С. Удосконалення професійних стандартів як основа підвищення ефективності професійної підготовки кадрів сил безпеки та оборони 339

Мак М. В. Інтеграція системи ситуаційної обізнаності DELTA як цифрової симуляційної технології у процес професійної військової освіти L-2 340

Макаренко П. В., Супрун Д. М. Розвиток професійної військової освіти в умовах євроатлантичної інтеграції..... 342

Малашенко В. Ю. Міщинська І. В. Застосування симуляційних технологій та штучного інтелекту у підготовці фахівців сектору безпеки і оборони 344

Мельник І. Р., Самойленко О. О. Використання симуляційних та цифрових технологій у професійній підготовці персоналу прикордонного контролю..... 345

Михайленко О. В., Васильчук А. Д. Розвиток системи професійної військової освіти складових сектору безпеки і оборони України в умовах Євроатлантичної інтеграції 347

Михайленко О. В., Карпенко А. Т. Розвиток системи професійної військової освіти України в умовах Євроатлантичної інтеграції..... 348

Морквін Д. А., Гох І. М. Нормативно-правові аспекти підготовки громадян до національного спротиву..... 350

Морозов С. М. Загальна характеристика професійної підготовки корпусу молодших командирів у Державній прикордонній службі України..... 351

Моторя А. В., Яндола К. О. Педагогічні засади тренінгу з командної взаємодії військовослужбовців у віртуальному середовищі..... 353

Найдьон Ю. О. Питання визначення готовності наукових розроблень при проведенні державної атестації за науковим напрямом «Безпековий»..... 355

УДК 355.01

Круть П. П., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри військової підготовки, Харківський національний університет внутрішніх справ (м. Харків);

Ващенко І. В., кандидат історичних наук., доцент, завідувач кафедри військової підготовки, Харківський національний університет внутрішніх справ (м. Харків);

Стаднік А. В., кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри психології, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (м. Ужгород)

КОНЦЕПЦІЯ КОГНІТИВНОЇ ВІЙНИ ТА ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ У СУЧАСНУ УКРАЇНСЬКУ ВІЙСЬКОВУ ОСВІТУ

У сучасних умовах гібридних загроз і постійного інформаційно-психологічного тиску на суспільство, когнітивна війна стає ключовим інструментом стратегічного протистояння. Україна понад чотирьох років мілітарно виборює право на існування в умовах широкомасштабної російської агресії, знаходиться в епіцентрі цього конфлікту та змушена адаптувати свої військово-освітні системи до нових небезпечних реалій. Зазначені обставини актуалізують дослідження, щодо аналізу концепції сучасної когнітивної війни та її ролі як інтегруючого фактору у процесі гармонізації української військової освіти з євроатлантичними стандартами.

Когнітивна війна - це не просто продовження інформаційної війни, а її еволюційна форма, що враховує досягнення нейронаук, когнітивної психології, штучного інтелекту та соціальних мереж. Вона орієнтована на:

дестабілізацію когнітивних процесів (сприйняття, увага, пам’ять, мислення);

формування когнітивних упереджень через алгоритмічну фільтрацію інформації;

експлуатацію емоційних тригерів для маніпулювання поведінкою;

руйнування довіри до суспільно-політичних інституцій через дезінформацію та фейки.

Українська військова освіта акцентує гібридні війни з фокусом на національну ідентичність і цифрову грамотність. Тоді як євроатлантична модель НАТО інтегрує когнітивну війну в багатодоменні операції з нейронауками та соціотехнікою. Основні розбіжності полягають у акцентах: Україна – на локальних загрозах і психологічній стійкості, НАТО – на глобальних когнітивних можливостях і стійкості до інформаційного перевантаження. Ці розбіжності ускладнюють інтеграцію українських військових у міжнародні операції, знижують ефективність командування у мультинаціональних угрупованнях і нівелюють довіру до українських інституцій з боку партнерів.

Впровадження концепції когнітивної війни у військову освіту дозволяє:

уніфікувати мову безпеки: як українські, так і євроатлантичні стандарти визнають когнітивну сферу як новий домен національної та військової безпеки;

формувати загальні компетенції: критичне мислення, медіа грамотність, емоційний інтелект, етичну рефлексію;

створювати модульні навчальні програми, сумісні зі STANAG 6001 та іншими нормативами НАТО;

підвищувати когнітивну стійкість як індивідуальну, так і групову, командну та колективну.

На основі проведених досліджень автори пропонують певні заходи, щодо модернізації української військової освіти:

- інтегрувати курс «Основи когнітивної безпеки» у навчальні плани всіх військових закладів освіти;
- розробити національний стандарт когнітивної стійкості військовослужбовця, сумісний з рамками NATO Cognitive Resilience Framework;
- запровадити симуляційні тренінги з реагування на інформаційно-психологічні атаки та дезінформаційні кампанії;
- посилити міждисциплінарний підхід, залучаючи психологів, лінгвістів, етиків, ІТ-фахівців до навчального процесу;
- активізувати заходи партнерства з євроатлантичними військовими академіями для обміну досвідом у сфері когнітивної освіти.

Отже, концепція сучасної когнітивної війни надає унікальну можливість Україні не лише модернізувати свою військову освіту, але й створити нову, гнучку, адаптивну модель, здатну ефективно функціонувати в умовах постійного когнітивного конфлікту у контексті глобального та регіонального військово-стратегічного протиборства.

УДК 355.23:316.46:355.48:351.86

Кузь Ю. М., кандидат педагогічних наук, професор кафедри прикордонного контролю, факультету безпеки державного кордону, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (м. Хмельницький), полковник;

Могильний О. О., здобувач вищої освіти, факультету безпеки державного кордону, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (м. Хмельницький), старший сержант

АДАПТАЦІЯ КУРСУ ЛІДЕРСТВА ДО БОЙОВОГО ДОСВІДУ ПІДРОЗДІЛІВ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Лідерство в умовах війни набуває особливого значення, адже саме від здатності командира вести за собою, приймати рішення в критичних ситуаціях та підтримувати бойовий дух залежить ефективність виконання завдань і збереження життя особового складу. Традиційні курси лідерства, які базуються на загальних принципах управління, потребують глибокої адаптації до реалій сучасної війни, що триває в Україні. Ця адаптація має враховувати не лише

ІІІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА

КОНФЕРЕНЦІЯ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ОСОБЛИВИХ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ: ПОТОЧНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Збірник тез доповідей

Відповідальний за випуск: І.О. Куруч

Комп'ютерне складання і верстання: А.О. Бабенко, Д.О. Личак

Формат паперу 60х84/16. Ум. друк. арк. 77,57. Тираж 50 прим. Зам. № 218

Видавець і виготовлювач Національна академія Національної гвардії України
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 4794 від 24.11.2014 р.
майдан Захисників України, 3, м. Харків, 61001